

lig hjemmel hører hjemme i tilknytning til det såkaldte (aktive) personalprincip i straffelovens § 7 eller i tilknytning til de jurisdiktionsprincipper, der findes i straffelovens § 8, og som ikke bygger på et krav om dobbelt strafbarhed, behandles under pkt. 4. I tilknytning hertil behandles under pkt. 5 spørgsmålet om, hvorvidt den særlige hjemmel bør være begrænset til personer, der på gerningstidspunktet havde dansk indfødsret eller var bosat i den danske stat, således som det er foreslået i lovudkastet. Under pkt. 6 behandles nogle særlige spørgsmål om dansk straffemyndighed med hensyn til forsøgs- og medvirkenshandlinger i relation til kvindelig omskæring i udlandet. Dernæst behandles under pkt. 7 forholdet til straffelovens § 10 og § 10 a. Og endelig finder udvalget i pkt. 8 anledning til at fremkomme med nogle bemærkninger om de særlige bevis- og efterforskningsmæssige vanskeligheder, som disse sager vil kunne give anledning til. Pkt. 9 indeholder udvalgets afsluttede bemærkninger. I pkt. 10 er optrykt særudtalelser fra Gorm Toftegaard Nielsen og Lars Adam Rehof.

I denne udtalelse anvendes i overensstemmelse med terminologien i lovudkastet udtrykket »kvindelig omskæring«. Udvalget har ikke her ved taget stilling til, om en anden terminologi eventuelt ville være mere dækkende for denne særlige form for indgreb. Det bemærkes i den forbindelse, at der i slutdokumentet fra FN's 4. Verdenskvindekonference i 1995 (den såkaldte »Beijing Platform for Action«) anvendes udtrykket »female genital mutilation« (kønslig lemlæstelse/beskadigelse af piger og kvinder). Samme udtryk anvender FN-komiteén om afskaffelse af diskrimination mod kvinder (CEDAW) i sin evalueringsrapport fra 2002 om Danmark.

3. Det nærmere indhold og rækkevidde af forslaget

Ifølge § 1, nr. 1, i Justitsministeriets lovudkast af 18. december 2002 foreslås indsat følgende nye bestemmelse i straffelovens § 7, stk. 3:

»I de i stk. 1, nr. 2, nævnte tilfælde hører en handling, som er foretaget af en person, der på gerningstidspunktet havde dansk indfødsret eller var bosat i den danske stat, dog under dansk straffemyndighed, selv om den ikke er strafbar efter lovgivningen i det pågældende statsområde, når handlingen er omfattet af § 245 a eller § 246, jf. § 245 a.«

Den foreslåede bestemmelse bygger på, at det er gerningsmandens tilhørsforhold til Danmark, der i disse tilfælde er afgørende, og ikke offerets. En gerningsmand med den fornødne tilknytning til Danmark på gerningstidspunktet vil således være omfattet af dansk straffemyndighed, uanset hvor offeret hører hjemme. Omvendt vil en gerningsmand uden tilknytning til Danmark ikke være omfattet af den foreslåede bestemmelse, selv om den pige, der omskæres i udlandet, måtte være hjemmehørende i Danmark.

Jurisdiktionsudvalget har forstået forslaget på den måde, at den nye bestemmelse i straffelovens § 7, stk. 3, alene tager sigte på tilfælde, hvor kvindelig omskæring (eller forsøg og medvirken hertil) ikke er strafbart i gerningslandet. Udvalget forudsætter således, at bestemmelsen i straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2, fortsat skal udgøre hjemmelsgrundlaget for dansk jurisdiktion i tilfælde, hvor der foreligger dobbelt strafbarhed.

Dette indebærer nogle forskelle med hensyn til udstrækningen af dansk straffemyndighed i de to situationer.

For det første antages det, at det efter den gældende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 2, er gerningsmandens tilhørsforhold til Danmark på påtaletidspunktet, der er afgørende for, om det i udlandet begåede forhold er undergivet dansk straffemyndighed. I forslaget til ny § 7, stk. 3, lægges der derimod vægt på gerningsmandens tilhørsforhold på gerningstidspunktet. Denne forskel betyder, at den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 3, i modsætning til § 7, stk. 1, ikke kan anvendes i forhold til personer, der først er blevet danske statsborgere eller bosiddende her i landet efter gerningstidspunktet (men inden påtaletidspunktet). Omvendt fører den nye § 7, stk. 3, til, at Danmark ikke mister straffemyndigheden over for den udlænding, der efter at have foretaget eller medvirket til en på gerningsstedet straffri omskæring opgiver sin bopæl i Danmark.

For det andet er personkredsen i § 7, stk. 1, udvidet til også at omfatte personer med indfødsret eller bopæl i Finland, Island, Norge og Sverige, når de opholder sig her i landet, jf. straffelovens § 7, stk. 2. Denne udvidelse gælder efter forslaget ikke i forhold til den personkreds, der er omfattet af den nye bestemmelse i § 7, stk. 3.

Endvidere vil antagelsen af, at dansk straffemyndighed i de tilfælde, hvor der foreligger dobbelt strafbarhed, følger af den gældende bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 2, og ikke af den nye be-